

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА ЈАВНОГ
КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГРЕЈАЊЕ“, ПАНЧЕВО**

по ревизији финансијских извештаја за 2019. годину

**Број: 400-263/2020-04/20
Београд, 24. децембар 2020. године**

Садржај:

1. УВОД	3
2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
2.1. Потраживања по основу продаје	4
2.1.1. Потраживања по основу продаје – затезне камате	4
2.1.1.1. Опис неправилности	4
2.1.1.2. Исказане мере исправљања	4
2.1.1.3. Оцена мера исправљања	4
2.2. Друга потраживања	4
2.2.1. Друга потраживања – процена вероватне наплативости потраживања од запослених	4
2.2.1.1. Опис неправилности	4
2.2.1.2. Исказане мере исправљања	5
2.2.1.3. Оцена мера исправљања	5
2.3. Пасивна временска разграничења	5
2.3.1. Пасивна временска разграничења - укидање одложених прихода и примљених донација у корист прихода	5
2.3.1.1. Опис неправилности	5
2.3.1.2. Исказане мере исправљања	5
2.3.1.3. Оцена мера исправљања	5
2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми	6
2.4.1. Некретнине, постројења и опрема у припреми - попис	6
2.4.1.1. Опис неправилности	6
2.4.1.2. Исказане мере исправљања	6
2.4.1.3. Оцена мера исправљања	6
2.5. Залихе материјала	6
2.5.1. Залихе материјала – тестирање на нето оствариву вредност	6
2.5.1.1. Опис неправилности	6
2.5.1.2. Исказане мере исправљања	7
2.5.1.3. Оцена мера исправљања	7
2.6. Потраживања по основу продаје	7
2.6.1. Потраживања по основу продаје – аналитичка евиденција	7
2.6.1.1. Опис неправилности	7
2.6.1.2. Исказане мере исправљања	7
2.6.1.3. Оцена мера исправљања	7
2.7. Дугорочна резервисања	8
2.7.1. Дугорочна резервисања - резервисања за отпремнине и јубиларне награде	8
2.7.1.1. Опис неправилности	8
2.7.1.2. Исказане мере исправљања	8
2.7.1.3. Оцена мера исправљања	8
2.8. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици	9
2.8.1. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици - аналитичка евиденција ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	9
2.8.1.1. Опис неправилности	9
2.8.1.2. Исказане мере исправљања	9

2.8.1.3. Оцена мера исправљања	9
2.9. Интерна финансијска контрола	9
2.9.1. Интерна ревизија	9
2.9.1.1. Опис неправилности	9
2.9.1.2. Исказане мере исправљања	10
2.9.1.3. Оцена мера исправљања	10
2.10. Капитал	10
2.10.1. Капитал - усаглашавње	10
2.10.1.1. Опис неправилности	10
2.10.1.2. Исказане мере исправљања	10
2.10.1.3. Оцена мера исправљања	10
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	11

1. УВОД

У Извештају о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Грејање“, Панчево за 2019. годину, број 400-263/2020-04/16 од 1. октобра 2020. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је издала мишљење са резервом.

С обзиром да све откривене неправилности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање Одазивног извештаја.

Субјекат ревизије је до истека рока од 90 дана доставио Одазивни извештај, који је потписало и оверило одговорно лице.

У Одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених неправилности. У послеревизионом поступку смо прегледали Одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо неправилности, које су обелодањене у Извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у Одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 1

2.1. Потраживања по основу продаје

2.1.1. Потраживања по основу продаје – затезне камате

2.1.1.1. Опис неправилности

Предузеће на рачуну потраживања од купаца у земљи евидентира и потраживања за обрачунате затезне камате за кашњење у плаћању рачуна, што није у складу са чланом 18 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којим је дефинисано да се на рачуну 220 – Потраживања за камату и дивиденде, исказују потраживања за уговорену и затезну камату по дужничко - поверилачким односима и кредитима.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да је Предузеће потраживања за обрачунате затезне камате камате за кашњења у плаћању рачуна у пословним књигама евидентирало на рачуну 220 – Потраживања за камату и дивиденде, у складу са чланом 18 Правилника о Контном оквиру. (доказ: Налог за књижење број 060143 од 30. септембра 2020. године; Аналитичка картица конта 22007 - затезна камата грађани; Аналитичка картица конта 20407 - затезна камата грађани).

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо задовољавајућу.

2.2. Друга потраживања

2.2.1. Друга потраживања – процена вероватне наплативости потраживања од запослених

2.2.1.1. Опис неправилности

Предузеће није извршило процену вероватне наплативости потраживања од запослених за дате позајмице у износу од 347 хиљада динара, која се односе на позајмицу запосленима пре 2014. године, што није у складу са параграфом 58 МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмеравање којим је дефинисано да ентитет треба да процењује на крају сваког извештајног периода да ли постоји неки објективан доказ да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да је Предузеће преиспитало потраживања за дате позајмице које се односе на раније године и утврдило да не постоји вероватноћа наплативости наведеног потраживања. Сходно томе, Надзорни одбор је дана 27. августа 2020. године донео Одлуку број 10/1070-39 о отпису истих. Ефекти су евидентирани у пословним књигама Предузећа. (доказ: Одлука надзорног одбора број 10/1070-39 од 27. августа 2020. године; Налог за књижење број 060146 од 30. августа 2020. године).

2.2.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.3. Пасивна временска разграничења

2.3.1. Пасивна временска разграничења - укидање одложених прихода и примљених донација у корист прихода

2.3.1.1. Опис неправилности

Предузеће није у 2019. години и ранијим годинама извршило укидање одложених прихода и примљених донација у корист прихода, у износу од 3.241 хиљаду динара, за поједине одложене приходе и примљене донације који су реализовани и на основу којих су евидентирани расходи у билансу успеха, што није у складу са параграфом 12 МРС 20 – Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи, којим је дефинисано да се државно давање признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима ентитет признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања. На овај начин Предузеће је мање исказало нераспоређени добитак за поменути износ.

2.3.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да је Предузеће преиспитало одложене приходе и примљене донације и извршило признавању у складу са параграфом 12 МРС 20 – Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи. (доказ: Налог за књижење број 060138 од 29. септембра 2020. године; Налог за књижење број 060210 од 9. октобра 2020. године; Налог за књижење број 060220 од 21 децембра 2020. године; Налог за књижење број 060138 од 29. септембра 2020. године).

2.3.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 2

2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми

2.4.1. Некретнине, постројења и опрема у припреми - попис

2.4.1.1. Опис неправилности

Предузеће није извршило попис некретнина, постројења и опреме у припреми чија вредност износи 123.789 хиљада динара, што није у складу са чланом 16 Закона о рачуноводству. Такође, Извештај о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године не садржи стварно и књиговодствено стање пописаних нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, што није у складу са чланом 13 став 1 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

2.4.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће извршити попис имовине и обавеза у складу са чланом 20. Закона о рачуноводству. Предузеће је именовало извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.4.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.5. Залихе материјала

2.5.1. Залихе материјала – тестирање на нето оствариву вредност

2.5.1.1. Опис неправилности

Предузеће је на дан 31. децембар 2019. године исказало залихе материјала, резервних делова и алата и инвентара у износу од 29.476 хиљада динара од чега се 19.439 хиљада динара, односно 66% вредности, односи на почетно стање залиха које нису имале обрт у 2019. години и за које није вршено тестирање на нето оствариву вредност у складу са параграфима 7, 9 и 28 МРС 2 – Залихе, што није у складу са чланом 21 став 2, а у вези са чланом 2 став 1 тачка 4 Закона о рачуноводству.

2.5.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће преиспитати вредност залиха материјала у складу са МРС 2 – Залихе. Предузеће је именovalo извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.5.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.6. Потраживања по основу продаје

2.6.1. Потраживања по основу продаје – аналитичка евиденција

2.6.1.1. Опис неправилности

У поступку ревизије утврђено је да постоји разлика у висини од 10.248 хиљада динара између износа потраживања од купаца физичких лица за фактурисане услуге грејања по м² и припрему санитарне топле воде по члану домаћинства у аналитичкој евиденцији и износа потраживања исказаних по том основу у главној књизи Предузећа, што није у складу са чланом 11 став 1 Закона о рачуноводству.

2.6.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће извршити усаглашавање између износа потраживања од купаца физичких лица за фактурисане услуге грејања по м² и припрему санитарне топле воде по члану домаћинства која су исказана у аналитичкој евиденцији и износа потраживања исказаних по том основу у главној књизи. Предузеће је именovalo извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.6.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.7. Дугорочна резервисања

2.7.1. Дугорочна резервисања - резервисања за отпремнине и јубиларне награде

2.7.1.1. Опис неправилности

У Обрачуну резервисања за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19 - Примања запослених са стањем на дан 31.12.2019. године наведено је:

- 1) да је флукуација запослених процењена на основу података о кретању броја запослених у Предузећу у релевантном периоду, узимајући у обзир очекиване тендеције;
- 2) да се услед немогућности утврђивања дисконтне стопе која би задовољила одредбе МРС 19 – Примања запослених у пракси срећу различите методе утврђивања дисконтне стопе, а најчешће се као основни индикатор користи референтна каматна стопа НБС;
- 3) да је годишњи дугорочни очекивани раст основице за обрачун у периоду до остваривања права запослених на отпремнину и јубиларне награде процењен према расту зарада у јавном сектору;
- 4) да су очекивани раст основице за обрачун и дисконтна стопа параметри који се процењују а да су међусобно супростављени односно да се потиру приликом обрачуна;
- 5) да је приликом разматрања утврђено да стопа флукуације запослених нема битан утицај на висину укупног резервисања и
- 6) да су из тих разлога поменути фактори занемарени приликом обрачуна резервисања пошто је процењено да њихов укупан ефекат на коначну висину обрачуна није материјално значајан.

Како поменути Обрачун не садржи квантитавне износе наведених стопа нити доказе који би поткрепили наведене тврдње обрачун резервисања није извршен у складу са параграфом 128 и 133 МРС 19 – Примања запослених.

2.7.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће извршити обрачун резервисања у складу са одредбама МРС 19 - Примања запослених. Предузеће је именовало извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.7.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.8. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици

2.8.1. Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици - аналитичка евиденција ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

2.8.1.1. Опис неправилности

У току обављања ревизије утврђено је да је Предузеће при књижењу пословне промене која се односи на процену опреме на дан 1. јануар 2016. године негативне ефекте процене, настале у случају када је нова процењена вредност основног средства мања од садашње вредности, у главној књизи евидентирало тако што је укинуло све постојеће ревалоризационе резерве и за разлику увећало расходе по основу обезвређења некретнина, постројења и опреме, док је у оквиру помоћне књиге основних средстава унело те исте негативне износе као нову вредност ревалоризационих резерви. На тај начин подаци из помоћне књиге не одражавају стварну вредност ревалоризационих резерви насталих проценом опреме, што доводи до тога да Предузеће не поседује адекватну помоћну књигу ревалоризационих резерви прописану чланом 11 став 1 Закона о рачуноводству на основу које је у главној књизи у 2019. години евидентирано повећање ревалоризационих резерви у износу од 52.377 хиљада динара у корист губитка ранијих година.

2.8.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да је Предузеће извршило корекцију помоћне књиге, односно аналитичке евиденције ревалоризационих резерви и све ефекте евидентирало у пословним књигама. (*Доказ: Налог за књижење број 060137 од 1. септембра 2019. године; Помоћна евиденција ревалоризационих резерви*).

2.8.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

ПРИОРИТЕТ 3

2.9. Интерна финансијска контрола

2.9.1. Интерна ревизија

2.9.1.1. Опис неправилности

Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

2.9.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће успоставити интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. Предузеће је именовало извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.9.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.10. Капитал

2.10.1. Капитал - усаглашавње

2.10.1.1. Опис неправилности

У пословним књигама Предузећа исказан је државни капитал у износу од једне хиљаде динара и остали основни капитал у износу од 43.922 хиљаде динара. У члану 26. Статута Јавног комуналног предузећа „Грејање“, Панчево, број 10/1945-82 од 31. марта 2017. године, наведено је да укупно уписани новчани део основног капитала Предузећа износи једну хиљаду динара. Такође, наведено је да према Годишњем финансијском извештају за 2015. годину основни капитал износи 43.919 хиљада динара, да се податак наводи у циљу праћења стања и промена на капиталу у финансијским извештајима и да ће усклађивање регистрованог капитала са капиталом исказаним по финансијским извештајима бити извршено у складу са законом којим се уређује правни положај и поступак регистрације привредних друштава. У Агенцији за привредне регистре уписан је уплаћени новчани капитал у износу од једне хиљаде динара.

2.10.1.2. Исказане мере исправљања

У Одазивном извештају број 10/854 од 18. децембра 2020. године је наведено да ће Предузеће извршити усклађивање капитала евидентираног у пословним књигама Предузећа са капиталом који је дефинисан Статутом, уписаним у Агенцији за привредне регистре. Предузеће је именовало извршног директора економског сектора за лице одговорно за предузимање мера исправљања и дефинисало је период у којем планира предузимање мере исправљања.

2.10.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднело Јавно комунално предузеће „Грејање“, Панчево. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписом и печатом оверило одговорно лице Јавног комуналног предузећа „Грејање“, Панчево, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у Одазивном извештају који је сачинило Јавно комунално предузеће „Грејање“, Панчево задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених неправилности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених неправилности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
24. децембар 2020. године

Достављено:

1. Јавном комуналном предузећу „Грејање“, Панчево
2. Архиви